

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Śladami tajemnic Dolnego Śląska

czas trwania: 2 dni, typ: samochodowa, liczba miejsc: 5, stopień trudności:
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Wycieczkę śladami tajemnic Dolnego Śląska rozpoczynamy od Lubiąża, prawdziwej perły śląskiego baroku i drugiego co do wielkości obiektu sakralnego na świecie. W czasie II wojny światowej pod klasztorem na kilku kondygnacjach podziemnych hal i korytarzy miała działać ogromna fabryka, której przeznaczenie do dnia dzisiejszego pozostaje nieznane. Pracujący w niej robotnicy nigdy nie wychodzili na powietrze, w krótkim czasie ponosząc śmierć z wycieńczenia. Jak ważne dla Rzeszy Niemieckiej były prace prowadzone na terenie klasztoru świadczy fakt, iż według relacji mieszkańców, w czasie nalotów olbrzymiej mocy urządzenia wytwarzały nad kompleksem sztuczną mgłę, w której ginęły budynki kompleksu cysterskiego. Do dnia dzisiejszego zagadka tego miejsca pozostaje niewyjaśniona. Podejmowane w latach 80. próby odkrycia tajemnicy Lubiąża nie doprowadziły do odnalezienia wejścia do fabryki, a zaowocowały wyłącznie odnalezieniem zbioru monet nielegalnie sprzedanych przez ówczesne służby specjalne na zagranicznych aukcjach. Według różnych przekazów w Lubiążu miały być również złożone skrzynie z kosztownościami, być może część słynnego "złota Wrocławia".

Kolejnym punktem wycieczki jest wznoszący się niedaleko Jeleniej Góry piękny Zamek Czocha. Zabytek od 1909 r. do końca II wojny światowej należał do bogatego drezdeńskiego bankiera Ernesta Gutschoffa, który zgromadził olbrzymią kolekcję dzieł sztuki pochodzącą w dużej mierze z carskiej Rosji. Wielu przedstawicieli rosyjskiej arystokracji uciekając przed rewolucją październikową znalazło gościnę właśnie w Czosze. Gutschoff był właścicielem m.in. imponującego księgozbioru (w tym wielu białych kruków), zbioru bezcennych ikon, obrazów oraz kolekcji broni z różnych wieków. Podobno był też w posiadaniu insygniów koronacyjnych carów Rosji – Romanowów. Na krótko przed wkroczeniem Rosjan do zamku baron zniknął z częścią swojej kolekcji. W 1946 r. ówczesny burmistrz Leśnej w porozumieniu z bibliotekarką, która pozostała na zamku, wywieźli z zamku dwie ciężarówki drogocennych przedmiotów. Jeden samochód (wraz z bibliotekarką i burmistrzem) zdołał przekroczyć granicę, a drugi został zawrócony, zaś znajdujące się na nim kosztowności m.in. popiersia carów, ok. 100 albumów filatelistycznych oraz kilkaset ikon zdeponowano w Archiwum Miejskim w Jeleniej Górze, skąd w skandaliczny sposób zaginęły wraz z ... dyrektorem muzeum. Pozostaje otwartym pytanie, czy to już wszystkie tajemnice zamku Czocha? Podobno Ernest Gutschoff uciekając miał powiedzieć swojej służbie: "Ktokolwiek tu przyjdzie, Rosjanie, czy Polacy, wydajcie im z zamku to, co będą chcieli. Gdyby nawet wywieźli stąd wszystko, tu i tak zostanie dużo więcej".

Po opuszczeniu Czochy kierujemy się do kolejnego pięknego zamku, trzeciego co do wielkości po Wawelu i Malborku. Książ w 1939 r. został przejęty od Hochbergów w związku z ich długami wobec państwa. W skałach pod zamkiem do 1945 r. drążono ogromne podziemne tunele, po których mogły swobodnie jeździć ciężarówki. Ich przeznaczenie do dziś dnia pozostaje nieznane, a na ten temat wysnuwano już szereg różnych teorii wskazujących m.in. na doświadczenia z bronią bakteriologiczną oraz atomową. Zamek był również jednym z wielu miejsc typowanych jako miejsce ukrycia słynnej Bursztynowej Komnaty. Na kilka tygodni przed kapitulacją ze stacji w Świebodzicach wyjechał opancerzony pociąg, który jednak nigdy nie dotarł do najbliższej stacji i prawdopodobnie nieznanym do dziś tunelem dotarł do wnętrza podziemnego kompleksu pod zamkiem, który miał być połączony linią kolejową ze słynnym kompleksem „Riese” w okolicy Walimia.

Inną tajemnicą Książa z czasów ostatniej wojny, choć nie mającą związku z działaniami militarnymi, jest miejsce pochówku ostatniej właścicielki zamku przed jego upaństwowieniem, czyli księżny Daisy von Pless. Jedną z najpiękniejszych kobiet w Europie miała zostać pochowana wraz z ukochanym sześciometrowym sznurem pereł. Wiadomo, iż początkowo zwłoki księżnej spoczęły w mauzoleum w parku, jednak przed nadejściem Armii Czerwonej, która nie wzbierała się przed beczeszczaniem zwłok w poszukiwaniu kosztowności, służba przeniosła ciało w inne, nieznane miejsce.

W odległości ok. 26 km od Książa znajduje się zamek Grodno. Według relacji niemieckiego kapitana von Schrecka, na tym jednym z najpiękniejszych śląskich zamków, wznoszącym się na szczycie góry Chojna, SS-mani dokonali ukrycia skrzyń z tajemniczą zawartością. Następnie autor relacji, będący oficerem saperów, w celu uniemożliwienia dostępu do ładunku założył miny porcelanowe. Osoby biorące udział w ukryciu skrzyń, jak

zwykle w podobnych wypadkach, zostały zlikwidowane. Sam von Schreck przeżył właściwie cudem, otrzymując postrzał w obydwa płuca.

Ostatnim miejscem na trasie wycieczki jest Srebrna Góra. W marcu 1945 r. do Srebrnej Góry przyjechał transport kilkudziesięciu, a według relacji niektórych świadków nawet 300 ciężarówek. Mieszkańcom nakazano pozasłaniać okna i nie wychodzić z domów. Po pewnym czasie dały się słyszeć odgłosy wybuchów od strony fortów i puste auta powróciły drogą w kierunku Ząbkowic Śląskich. Chęć odnalezienia ukrytych skarbów powodowała, iż Srebrna Góra była chętnie odwiedzana przez eksploratorów-amatorów, często nie zdających sobie sprawy z faktu, iż poszukiwania skarbów to nie tylko romantyczna przygoda, ale również działanie wiążące się z niebezpieczeństwem utraty zdrowia, a nawet życia. Najlepszym tego przykładem było zdarzenie z końca lat 70., kiedy do jednej z kilkunastu znajdujących się na Srebrnej Górze studni, wypełnionej wodą, wpadł student – próba sprowadzenia pomocy przez kolegę okazała się spóźniona.

Jak widać z tego krótkiego opisu, nadal wiele tajemnic ostatniej wojny nie posiada wyjaśnienia i czeka na swojego odkrywcę. A może lepiej aby nadal pozostawały tajemnicami i pobudzały naszą wyobraźnię?

Program wycieczki

Lubiąż Wojenne tajemnice

Zdaniem poszukiwaczy skarbów, pod koniec lat 30. XX w. Niemcy rozpoczęli budowę podziemnej fabryki pod budynkami opactwa. Jest to bardzo ciekawe miejsce. Miały to być ogromne zakłady zbrojeniowe z magazynami, do których rzekomo pod koniec II wojny światowej zwiezione zostały wartościowe depozyty ludności cywilnej. Zdjęcia w podczerwieni rzeczywiście wykazały istnienie podziemnych obiektów o regularnych kształtach, zaś fragmenty odnalezionej dokumentacji potwierdziły przypuszczenia o fabryce. Jakże miała rozmiary, ilu więźniów tu pracowało i nad czym - to już tajemnica.

Legenda dotycząca gigantycznych podziemi pod Lubiążem od wielu lat zapładnia wyobraźnię poszukiwaczy. Najślawniejszym z nich był Stanisław Siorek, niegdyś związany ze Służbą Bezpieczeństwa, który w 1982 r. doprowadził do pierwszej, dużej akcji penetracyjnej w klasztorze, prowadzonej z inicjatywą wojska.

Sprowadzeni do pracy żołnierze nie znaleźli co prawda wejścia do podziemnej fabryki, natrafili jednak na zamkniętą na kłódkę walcowaty pojemnik. Wewnątrz znajdowały się złote monety. Odkrywców służby wojskowe zobowiązały do milczenia. Sprawę utajniono. Wkrótce część skarbu nielegalnie sprzedano za granicą. Transakcje przeprowadzali oficerowie wywiadu i kontrwywiadu. Analiza skarbu wykazała, że monety zostały ukryte ok. 1740 r., w czasie trwania wojen śląskich.

51°16'02"N 16°28'29"E | na mapie:A

Sucha Zamek Czocha

Zamek na godzinie

Zamek Czocha z pierwszej połowy XIII w., położony nad Jeziorem Leśniańskim, jest jednym z piękniejszych zamków w Polsce. W 1909 r. znalazł się w rękach drezdeńskiego bankiera Ernsta von Gutschowa. Na jego zlecenie dokonano rekonstrukcji, nadając obiektowi charakter

romantycznej siedziby. Pełno tu elementów będących klasycznymi atrybutami zamku, odpowiadającymi wyobrażeniom o wyglądzie "prawdziwej średniowiecznej warowni".

Mury wieńczą kryte galerie, na dziedzińcu straszy otchłań studni "niewiernych żon", wiele tu tajemniczych zakamarków, a wewnątrz stylowych komnat. W 1952 r. zamek przejęło wojsko, adaptując go na ośrodek wypoczynkowy. Obecnie obiekt jest otwarty, można tu urządzić wesele lub przenocować w Komnacie Księżęcej z efektownym łóżem z zapadnią do usuwania niewygodnych kochanków.

W salach zamku nakręcono słynny przed laty film komediowy pt. Gdzie jest generał? Zamek Czocha zwiedza się w grupach z przewodnikiem. Od maja do października przewodnik pracuje w godz. 10.00-18.00. Poza tym okresem tylko do 16.00.

51°01'46"N 15°18'11"E | na mapie:B

Wałbrzych Książ - Perła Śląska

Książ pod Wałbrzychem to jeden z największych zamków w Europie, trzeci pod względem wielkości w Polsce i największy na Dolnym Śląsku. Założony został w latach 1288-1291 przez księcia świdnicko-jaworskiego Bolka I Surowego.

Po licznych zmianach i przebudowach ma dziś ponad 400 pomieszczeń i jest niezwykle mieszaną różnych stylów. Trudno się więc dziwić, że ten ulokowany na wysokim skalnym cyplu w zakolu Pełcnicy zamek nazywany był niegdyś "Perłą Śląska". Dwanaście tarasów (jakich z nich widok!) zajmuje obszar ponad 12 ha. W rozległym parku stoją m.in. ruiny Starego Książa, który powstał w końcu XVIII w. jako romantyczna budowla udająca stare gotyckie zamczysko.

Zamek z przyległymi dobrami należał przez wieki do

potężnego rodu Hochbergów. Stąd w Książu bywali najwięksi ówczesnego świata, książęce pary, następcy tronów, magnaci. Był tu John Quincy Adams, późniejszy prezydent Stanów Zjednoczonych, a także podejrzliwy car Mikołaj I, który po parku jeździł wyłącznie krytym powozem, a słynne tarasy zwiedzał w towarzystwie ochrony.

Utrzymanie zamku kosztowało rocznie pół miliona dolarów. Pięcioosobowa rodzina zamieszkująca Książ żyła z pracy 9 tys. ludzi, wśród których było 5 tys. górników. Mimo tego Hochbergowie popadli w kłopoty finansowe. Książę był zmuszony udostępnić rezydencję turystom. Rocznie przyjeżdżało tu 80 tysięcy osób.

W 1939 r. lasy i folwarki Hochbergów przejął za długi skarbu państwa, a w 1941 r. władze III Rzeszy skonfiskowały zamek. Paramilitarna organizacja Todta zabrała się za przerabianie rezydencji na kwaterę główną Hitlera. W 1945 r. reszty zniszczenia dokonali radzieccy żołnierze.

Dzisiaj Książ udostępniony jest do zwiedzania, ale tylko nieliczne wnętrza zachowały dawny wygląd. Wspaniała bryła zamku i kapitalne położenie plasują go wśród najpiękniejszych tego typu miejsc w Polsce. Wypielęgnowane tarasy ze strzyżonymi krzewami, kwietnymi rabatami i fontannami przypominają najlepsze lata zabytku. Przy rozległym parku można zwiedzać Państwowe Stado Ogierów z krytą ujeżdżalnią o powierzchni 800 m². W całości została zbudowana z drewna modrzewiowego.

Zamek leży na zielonym Szlaku Zamków Piastowskich.

Zwiedzanie Zamku Książ:

maj-wrzesień - przez cały tydzień w godz. 10.00-17.00,

październik - w godz. 10.00-16.00 (w poniedziałki nieczynne),

listopad-marzec - w godz. 10.00-15.00 (w poniedziałki nieczynne),

kwiecień - w godz. 10.00-17.00 (w poniedziałki nieczynne).

50°50'32"N 16°17'30"E | na mapie:C

Zagórze Śląskie

Zamek Grodno

Biała Dama z zamkowej wieży

Zamek Grodno stoi na górze Choina, w Zagórzu Śląskim. Pochodzi z XIII w. i należy do najlepiej zachowanych średniowiecznych zamków śląskich. Powstał jako jedno z ogniw systemu obronnego na południowej granicy księstwa świdnicko-jaworskiego. Początkowo znajdował się w rękach Piastów, potem Czechów, którzy w latach 1545-1588 przebudowali gotycki zamek w stylu renesansowym. Prace konserwatorskie podjęte w 1824 r. miały przystosować zamek na potrzeby ruchu turystycznego. Prowadzono je również w latach 1957-1958, kiedy to umocniono wieżę, zabezpieczono mury i urządzono muzeum.

Zespół zamkowy składa się z gotycko-renesansowego zamku górnego, wieży oraz zamku dolnego - najmłodszej części warowni. Zamek jest zbudowany z kamienia, a cegły użyto w późniejszych przybudówkach i renesansowych attykach. Wieża jest u dołu czworokątna, wyżej 8-boczna. Górna część zamku jest w ruinie, a w ocalałych salach mieści się niewielkie muzeum Wałbrzyskiego Oddziału PTTK. Na szczególną uwagę zasługują renesansowe portale oraz sgraffitowe dekoracje budynku bramnego (1565).

Kiedy zegar wskazuje północ, na zamkowej wieży ukazuje się Biała Dama. Zjawia powoli obchodzi mury i rzuca się w przepaść. Legenda głosi, że Białą Damą jest kasztelanka Małgorzata, która pokutuje za zamordowanie męża.

Zamek leży na zielonym Szlaku Zamków Piastowskich.

50°44'58"N 16°24'35"E | na mapie:D

Srebrna Góra Twierdza w Górach Sowich

Na Przełęczy Srebrnej, ponad miasteczkiem Srebrna Góra, Prusacy wybudowali w latach 1765-1777 potężną twierdzę, uchodzącą wówczas za niezdobytą. Jej obronne walory potwierdziło nieskuteczne francuskie oblężenie w 1807 r. Trzon twierdzy stanowiły cztery bastiony zwane donżonem, uzupełnione kilkoma fortami rozlokowanymi w jego najbliższej okolicy oraz po drugiej stronie przełęczy. Srebrnogórski donżon warto zobaczyć, bo uważany jest za jeden z większych tego typu obiektów w Europie. W trakcie zwiedzania można zajrzeć do nieco zrujnowanych fortecznych kazamat, obejrzeć militaria zgromadzone na dziedzińcu, ale przede wszystkim należy wyjść na wały donżonu, skąd rozciąga się wspaniały widok.

Twierdza, opuszczona przez wojsko po 1867 r. dość długo służyła jako więzienie. W czasie II wojny światowej Niemcy zorganizowali tu karny obóz jeniecki. Mimo skrajnie niekorzystnego, górskiego położenia oflagu jeńcy podejmowali próby ucieczek. Brawurowego wyczynu dokonało trzech polskich oficerów, którzy po ucieczce z twierdzy dotarli do ośrodków formowania armii polskiej na Bliskim Wschodzie.

Od niedawna przy twierdzy działa Centrum Turystyki Niekonwencjonalnej. W wyniku jego działań zmienia się dotychczasowe surowe oblicze miejsca. Wesoło bywa tu 1 maja w czasie pochodów-happeningów. Warsztaty bębniarskie czy teatralne są atrakcją przyciągającą młodych ludzi z całej Polski. Srebrna Góra - Forteczny Park Kulturowy od kwietnia do października zaprasza turystów w godz. 9.00-18.00 (w weekendy do 19.00). Poza sezonem w godz. 10.00-16.00 (tel. 74 818-00-99).

50°34'26"N 16°38'30"E | na mapie:E

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): gorofil, fot. zbynek, fot. K. Chojnacki, fot. arch. UG Walim, fot. arch. UG Stoszwice

Trasa dodana przez: beowulf37

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 21 grudnia 2025 19:31:30